

Katkelma: Kylmästä tuulesta huolimatta kevät tuoksui ilmassa voimakkaana. Tuomenkukat luovuttivat juovuttavaa tuoksuaan niukasti tuulen kuljetettavaksi. Valkovuokot nuokkuivat kylmästä surullisena, ikään kuin luovuttaneina. Kevät oli tullut myöhään tänä vuonna. Vaikka vielä eilen oli ollut lämmintä ja pikitie ihan höyrysi sadekuuron jäljiltä, niin tänään siitä lämmöstä ei ollut jäljellä mitään. Salomailta päin tuuli pohjoisesta. Linja-auto jätti heidät maitolaiturin luo. Leila hengitti raskaasti, lepäsi välillä, Ismo kiukutteli, halusi syliin, mutta kun oli niin raskaat kantamukset, piti välillä huilata, vauvakin painoi itseänsä alaspäin. Harmaan ladon ovi oli auki, Leila istahti hetkeksi salpietarisäkin päälle ja katseli ympärilleen, Muistoja tulvi hänen mieleensä, niin kuin aika olisi pysähtynyt. Leila oli huomannut sisään astuessaan, että nokkoset olivat jo nyt pitkiä huiskia, voi kun Ismo nyt ei menisi sinnepäin, jalkoja särki. Kotvan istuskeltuaan Leila lähti Ismon kanssa hiljalleen kulkemaan kujaa pitkin, siellä näkyi Santalan talo ylväänä mäen laella. Lähemmäksi päästyään Leila huomasi ohuen savuvanan nousevan karjakeittiön piipusta, vaarilla oli i siellä aina vesi kuumana. Tuntui niin surumieliseltä, Leila ajatteli, että tämä oli koti, muttei ollut kuitenkaan, koti oli hänen unelmissaan ja sen ulko-ovi pysyi kiinni. Avaimet olivat hukkuneet maailman tuuliin. Pihaan päästyään Leila laski kantamuksensa maahan ja komensi Ismoa välillä, sillä hän hyvin tiesi, ettei Santalan emäntä Esteri pitäisi siitä, että hänen somat kevätkaihonkukkansa sun muut lukuisista istutuksista tallaantuisivat. Ismo oli kaksivuotias, mutta ehti ihan joka paikkaan, Leila sai koko ajan olla valppaana. Kaikki oli pihassa ennallaan, niin kuin aina oli ollut, tänne aika oli pysähtynyt. Ovenpielessä se sama varsluuta kuten aina. Vaari kuului kolistelevan porstuassa ja tuli ulos harmaa ja kuhmurainen sinkkisankko kädessään, Leilan sydämessä kävi lämmin ailahdus. "Tervetuloa kotiin Leila!" anoi vaari ja katseli häntä kotvan. "Olen viemässä juuri särvintä possuille, haen vaan karjakeittiöltä kiehuvan veden, niin pehmenee nuo kovat leivät. Otin Tupalasta kaksi possuä tällä kertaa, onhan niistä seuraa toisilleen Vaari tuumi". "Helka on ollut vähän huonona, naistenvaivoja jotain kuuluu olevan, tokkopa se nyt syöpäkään on. Kuhan nyt kattotaan, onko ensi suvena enään naapurissa emäntää, huonolta se nimittäin näytti, Tupalan Helka kun viimeksi pyhänä kahveella käväisin." Helka oli Tupalan leski, Isäntä Tupala oli kuollut jatkosodassa, Helkan lisäksi oli vain Tupalan nuori isäntä, oli hitaanpuoleinen aikamiespoika Asko. "Odotinkin sinua jo aamusella, kun kävin hakemassa Turkhaudan kaupalta postin, paketti sieltä oli tullut, niitä meijerin sertifikaattieja taas, että saan naulata navetan oveen. Samaa meille kuuluu, kuten aina - mitäpä muuta tänne. Raskaaksi alkaa jo askel käydä niin minulla kun Esterilläkin, - hiljaiseloa. Vaan enpä kai noita elikoita enään kauaa jaksa, kun tuo Esterikin on aina ollut huono elikoita hoitamaan. ei oikein taho liata käsiänsä, kun on oppinut jo lapsena herrasväen tavoille. Ei ole enään tyttöseni hyvät ajat, ei ole renkiä ei piikaa, ajattelin kuitenkin jokusen kanan jättää jos vaikka mulleista luovunkin. Esko käväsi viikko takaperin, olivat menossa Markareeta rouvan kanssa Tukholmaan anoppilaan. Ei siitä Eskosta apua ole, kun on niin kiireinen. Hieno herrahan siitä on tullut siellä. Vaan olisihan niitä "konitohtorin" hommia ollut omassakin pitäjässä, mutta Markareetalle ei kelpaa kuin paras. Talo on siellä vissiin enemmän herrasväen mieleen. Siellä ne hyvin viihtyvät Puumalassa, mikäs siinä komeat ovat olot. Hyvin tuntuu menevän Volvolla ajelevat ja sitä Markareeta vaati minun viruttamaan tämän tästä, maali kuulemma naarmuuntuu näistä hiekkateistä." Katkelma 2 Vaari avasi oven ja pyysi Leilan peremmälle tupaan. Tuvassa oli hiljaista ja hämärää, kuului vain tuvan seinällä olevan kellon yksitoikkoinen raksutus, kello kävi mutta silti tuntui kuin aika olisi pysähtynyt. Vahakankaan päällä oli sanomalehti ja vaarin ruskeasankaiset silmälasit, ikkunanpielessä roikkui nastalla kiinnitetyssä paperinarussa vaarin ajastaika. Vaarin kynät ja punainen kärpäslätkä olivat oli peltipurkissa ikkunanlaudalla, karvalehtinen mustanmerenruusu ohjasi

aukeavia nuppujaan kohti valoa. Esteri tuli "konttoorista" tuvan puolelle, paukkasi oven kiinni jälkeensä vähän turhankin lujaa, ei ollut heitä näkevinäänkään ja asetteli kopeana kiisselikulhon sivupöydälle, peitti sen sanomalehdellä, sipaisi käsiään ruudulliseen esiliinaansa ja kääntyi Leilaan päin. "Kappas! otit sitten mukulan mukaan, huolehdi sitten siitä itse, ettei tarvitse perässä juosta. Katsokin, että et ota pentua karjakeittiön puolelle näplimään, maito hapahtuu tulee pasilleja ja niitä sitten syynää elukkatohtori ja valion insinööri. Olkoot mukula valjaissa, sidot sen vaikka keinuun kiinni niin pysyy paikoillaan. Ja huolehdi siitä, että penska ei inahdakaan. Näkyy sulla olevan jo uudet pullat uunissa, vai muutenko olet vain pönäkkä"?